The Oldest Slovene Daily in Ohio

Best Advertising Medium

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

OFFICIAL ORGAN OF THE SLOVENE PROGRESSIVE BENEFIT SOCIETY

Neodvisen dnevnik zastopajoč interese slovenskih delavcev v Ameriki

VOLUME XVII. — LETO XVII. CLEVELAND, OHIO, SATURDAY, (SOBOTA) DECEMBER 8, 1934. ŠTEVILKA (NUMBER) 289

PISMO O NOTRANJIH RAZMERAH V JUGOSLAVIJI

Slovenija trepeče pred vojno. Aretacije v Ljubljani radi poziva proti fašističnemu militarizmu. Knez Pavle in kraljica-vdova v sporu. Vojaški teror vlada po vsej deželi.

Od rojaka, ki ima brata-študenta v Beogradu, smo prejeli naslednje skrajno zanimivo pismo o napetih razmerah, ki vladajo v Jugoslaviji. Pismo, ki je datirano 19. novembra, se glasi:

Razmere v Jugoslaviji se bistveno niso izpremenile v letošnji jeseni, razen v koliko so podvržene splošnim zakonom celega razvitka v Evropi. Ni treba, da bi Ti popisoval revščine na vasi in v industrijskih predelih. Kmet po celi državi je pod hipnozo vojne nevarnosti in popolnoma iz sebe. Ker je prepričan, da vojna izbruhne vsak čas, je postavil na trg vse za sebe potrebne produkte. Radi tega je cena padla pod vsako rentabilnost. Posebno Slovenija trepeče, kam jo lahko pripeljejo dogodki ako izbruhne vojna. Vojakov ne pošljejo na dopust, ker so v stalni pripravnosti. Nekaj divizij so premaknili proti zapadu. Na vladi sede največji militaristi. Vojni minister je general Živković. Vlada pravi teror, ki je mogoč med vojno. Aretacije so na dnevnem redu. Seveda so zopet študentje na prvem mestu. Pred par dnevi so v Ljubljani zaprli večje število študentov in profesorjev vsled protivojnega razpoloženja. Belgrajski študentje so 17. novembra izdali apel proti fašističnemu militarizmu ter smernice o naših nalogah v vojni — "da se imperijalistični rat pretvori u rat poniščenih radnih masa." Na univerzi se zdaj pripravljajo proti študentom večje akcije.

Danes (19. nov.) mine "globoka žalost" naroda jugoslo-

(Dalje na 2. str.)

VOJNA V JUŽNI AMERIKI

ASUNCION, Paraguayska republika, dne 7. dec. — Paragvajska armada, ki je pred kratkim naklestila bolivijsko armado, je na hitrem pohodu proti bolivijski meji in na poti ji je samo še nekaj majhnih trdnjav. Paragvajci so prepričani, da bo dolgotrajna vojna, ki se bije za poset ozemlja Gran Chaco, kma ki odločena v njihov prid. Ameriška vlada pa je medtem sporočila Ligi narodov, da je pripravljena kooperirati z njo pri poizkusu, da se pripravi bojujoči se južnoameriški državi do miru.

Štrajk tovornih voznikov končan

Dvadnevna stavka voznikov tovornih avtov pri Superior Transfer Co. je bila danes konana in stavkarji so zopet na delu. Kompanija je pristala na zahtevo unije po "zaprti delavnici" ter zvišala plače voznikom za 5c na uro.

Beneficijska predstava

V pondeljek zvečer se vrši v Public avditoriju boksarska prireditev, od katere se bo dohodke porabilo za nakup igrač revnim otrokom o božiču. Nastopili bodo znani boksarji Risko, Ross in Pacho.

Vodja dunajskega delavstva govori jutri v Clevelandu

Jutri ob 2:30 se vrši ljudski shod v Metal Trades Hall (bivši Moose Hall) na katerem bo nastopil hrabri dunajski delavski boritelj Julius Deutsch, ki je vodil delavsko armado proti vladnim četam in je bil v boju ranjen, pozneje pa pobegnil čez mejo s pomočjo delavcev, da se ga obvaruje pred vladno prosekucijo. Kdor hoče slišati pravo zgodbo delavskega boja v Avstriji, naj pride na shod. Nastopili bodo tudi drugi govorniki: Leo. Krzyski od soc. stranke, Dubinsky od A. F. of L. v San Franciscu in drugi. Vstopnina je prosta Ob 6:30 zvečer se pa vrši banket v restavraciji Monaco v Hanna Bldg. na E. 14 St. in Euclid, na katerem bo gost tudi Julius Deutsch.

KATOLIŠKA HIERARHIJA IN FILMI

NEW YORK, 7. dec. — Katoliška hierarhija v Ameriki namerava rekrutirati slehernega katoličana v Zed. državah za svojo ofenzivo proti "nedostojnim" filmom, ki je bila začasno ustavljena, ko so se filmski magnatje podali ter pristali na cenzuro od strani cerkvenih krogov, vsaj na videz. Newyorški kardinal Hayes je že razposlal vsem svojim faram okrožnico, ki zahteva od vsakega vernika, da se svečano zaobljubi, da bo postal član in zagovornik "Lige dostojnosti" ter jo podpiral v njenem prizadevanju, da "očisti" ameriško filmsko industrijo "nedostojnosti".

Umetniška razstava

Klub jugoslovanskih umetnikov otvarja nocoj v svojem studiju v novem poslopju S. N. Doma na St. Clair Ave. svojo prvo razstavo, ki bo trajala do 19. decembra. V razstavi so zastopani Lad Eržen, Frank Janežič, Mildred Kogoy, Mrs. Johanna F. Mally, Mrs. Olga Gerzel-Mesnar Joseph Opalek, Frank T. Suhadolnik in George S. Voinovich. Razstava je odprta vsako popoldne in večer in javnost je vljudno vabljena na poset.

Madžari protestirajo

Nacijonalistični Madžari v Clevelandu so sinoči obdržavali veliko protestno zborovanje proti izgonu prebivalcev madžarske narodnosti iz Jugoslavije. Poslali so protest na senatorja Boraha, ki je predsednik senatnega odseka za zunanje zadeve ter apel na predsednika Roosevelta, da posreduje v situaciji.

Vstopnice za božičnico šole S. N. Doma

Danes so bile razdeljene med učence šole S. N. Doma vstopnice za sijajno mladinsko igro "Pogumni krojaček", ki bo igrana za Božič, 23. decembra popoldne v S. N. D. Stariši in splošna javnost bo segla gotovo po njih, kajti tako smešne, pomembne in krasne igre že precej časa ni bilo na našem odru, kot je "Pogumni krojaček" ali Kraljevič iz Devete dežele. Cene vstopnicam so 25c, 50c in $1.00. Kdor zmore naj kupi dražjo, kdor ne, cenejšo, da tako vzdržimo tako važno ustanovo kot je Slov. Mlad. šola S. N. Doma.

Madžarska protestira proti izgonom. Senzačna izjava Beneša

V Budimpešti se pripravljajo, da odgovorijo na izganjanje Madžarov iz Jugoslavije z izgonom na Madžarskem bivajočih jugoslovanskih podanikov.

MADŽARSKI DELEGAT V ŽENEVI TRDI, DA SO HRVATI V YOUNGSTOWNU "OBSODILI" ALEKSANDRA NA SMRT

DUNAJ, 7. dec. — Nepotrjena poročila iz Budapešte javljajo, da ogrska vlada razmišlja o izgonu 400 jugoslovanskih podanikov, ki žive na Madžarskem ter tako vrne Jugoslaviji milo za drago. Napetost med obema deželama medtem stalno narašča.

BELGRAD, lne 7. dec. — Jugoslovanske oblasti odločno zanikajo vesti, ki govore, da je oddelek jugoslovanske vojske prestopil jugoslovansko - madžarsko mejo ter izzival madžarski obmejni stražni oddelek k spopadu.

BUDAPEŠTA 7. dec. — Madžarska je danes jezno protestirala pri Ligi narodov proti masni deportaciji njenih podanikov iz Jugoslavije, medtem pa prihajajo preko meje nadaljne skupine izgnancev. Uradni protesti madžarske vlade, ki so bili poslani Ligi narodov in vsem evropskim vladam, dolžijo jugoslovanske oblasti brutalnosti napram izgnancem, kar pa jugoslovanske oblasti zanikajo. Istočasno je budimpeštanska vlada poslala protest proti izganjanju njenih podanikov tudi jugoslovanski vladi, kjer protest seveda ni nič zalegel.

Med izgnanci, ki prihajajo preko meje iz Jugoslavije v tisočih, so starci, možje, žene in otroci, vse zmešano in brez glave. Ameriški reporterji poročajo, da so naleteli med izgnanci na 6-letnega dečka, ki ima zlomljeno nogo in so ga prinesli preko meje na nosilih, nekaj nosečih žen, ki imajo vsak čas poroditi in 70-letnega slepega starčka, ki je s svojo 64-letno ženo živel v Jugoslaviji od leta 1917.

Londonski Daily Telegraph poroča, da izgnanci pripovedujejo, da so jim zastopniki jugoslovenskih oblasti sporočili vest o izgonu z besedami: "Vi ste umorili našega kralja. Poberite se v Szeged! Mi pridemo za vami, kajti ne bo dolgo, ko bodemo vkorakali na Madžarsko." Vsi razpoložljivi prostori v Szegedu so prenatrpani z izgnanci, ki pravijo, da so prišli ob vse svoje imetje. Neki izgnanec je pravil korespondentu Daily Telegrapha, da je njegova žena nevarno bolna ter jo niso mogli deportirati, vzlic temu pa niso dovolili njeni hčeri, da bi ostala pri nji, da bi ji stregla. Mnogo vedo izgnanci povedati tudi o brutalnosti jugoslovanske policije in žandarmerije; neka taka policijska sirovina je neusmiljeno pretepel dveletno dete, ki je na svoj otroški način protestiralo proti izgonu.

Sodi se, da bo odlok jugoslovanske vlade prizadel 27 tisoč prebivalcev madžarske krvi, ki so živeli v Jugoslaviji od njenega postanka in od katerih so mnogi služili v jugoslovanski armadi kot da bi bili jugoslovanski državljani. Samo preko Subotice jih je bilo izgnanih že čez dva tisoč. To je največja masna deportacija cele narodnosti v novejši svetovni zgodovini. Budimpeštanska vlada je poslala v obmejne kraje dve komisiji, ki imata nalogo, preskrbeti zavetje izgnancem ter poskrbeti za njihovo prehrano.

Sinoči je pridrla preko meje pri Szegedu tolpa jugoslovanskih razgrajačev (najbrž bivši Orjunaši), ki so skušali izzvati spopad z madžarsko obmejno stražo in samo hladnokrvnosti madžarskih častnikov gre zasluga, da ni prišlo do boja, ki bi utegnil imeti resne mednarodne posledice.

ŽENEVA, Švica, 7. nov. — Tibor Eckhart, madžarski delegat pri Ligi naradov, je danes prišel na dan z izjavo, da so ameriški Hrvatje na velikem zborovanju, ki se je vršilo preteklo poletje v Youngstownu, O. "obsodili kralja Aleksandra na smrt" in da so ameriški časopisi v Youngstownu o tem takrat obširno poročali.

Istočasno je čehoslovaški zunanji minister dr. Edvard Beneš danes prišel na dan z rezkim svarilom na svet Lige narodov, ki baš zdaj preiskuje umor kralja Aleksandra, da če kdo zada udarec enotnosti Male entente—Čehoslovakije, Jugoslavije in Romunije—bo neizogibno izbruhnila vojna v Evropi. Sovjetska Rusija se je pridružila Mali ententi v varnostnem paktu, ki definira kot napadalca vsako državo, ki podpira oboroužene tolpe, ki rovarijo proti varnosti kake druge države, je rekel Beneš.

Izjava čehoslovaškega zunanjega ministra je povzročila v krogih Lige narodov velikansko senzacijo. Beneš je izjavil, da obstoji splošna zarota proti teritorijalni integriteti držav, ki so se rodile po svetovni vojni.

"Ako kdo v bodoče udari po edinstvu Jugoslavije, Čehoslovakije in Romunije, bo sledila neizogibna katastrofa."

Madžarski delegat Eckhart je prišel na dan z izjavo o delovanju ameriških Hrvatov, češ, da so bili v zvezi u umorom Aleksandra kot odgovor na obtožbo Jugoslavije, da je madjarska vlada podpirala in najela kraljeve morilce.

"Priprave za ta zločin je izvršila teroristična organizacija, ki je imela svoj stan v Jugoslaviji," je izjavil Eckhart. Hrvatski časopisi so govorili o tem atentatu in na hrvatskih shodih v Ameriki je bil kralj Aleksander obsojen na smrt."

Eckhart je nato specifično omenil neko zborovanje, ki se je baje vršilo v Youngstownu, O. in rekel je tudi, da se je podoben shod vršil zadnje poletje v Buenos Airesu v Argentini, na katerem so se hrvatski emigranti izrekli, da mora kralj umreti.

YOUNGSTOWN, O., 7. nov.— Neki vodilni Hrvat v tem mestu, ki pa ne mara, da bi se njegovo ime imenovalo, je danes odločno zavrnil trditev, da so ameriški Hrvatje skovali zaroto za umor kralja Aleksandra. Izjavil je, da se je tukaj res vršilo veliko zborovanje Hrvatov in Macedoncev, toda dotično zborovanje se ni vršilo pred atentatom, temveč šele po atentatu. Na zborovanjih, ki so se vršila prej, se je atentat samo prerokovalo, ni pa se delalo zarot za njegovo izvršitev, je izjavil omenjeni Hrvat.

Urednik lista "Youngstown Vindicator" je tudi danes izjavil, da je madžarski delegat v Ženevi očividno v zmoti glede datuma velikega hrvatskega zborovanja v tem mestu. Vršilo se je namreč šele na Zahvalni dan.

V staro domovino

Na obisk v staro domovino odpotuje prihodnji petek, 14. decembra, dobro poznani rojak Martin Kožar, 6737 St. Clair Ave. Obiskal bo Velike Malince, fara Čatež na Dolenjskem. Ako ima kdo kaj sporočiti, se naj zglasi na zgornjem naslovu. Mr. Kožarju pa želimo obilo razvedrila in srečen povratek!

Iz Floride

Iz solnčne Floride nam pošilja pozdrave Mr. John F. Perko, ki se mudi v St. Petersburghu, kjer se te dni vrši konvencija American Fraternal Congress, kateri prisostvujejo zastopniki bratskih organizacij iz cele dežele.

Nov grob

Ob 12:30 včeraj zjutraj je preminula Raveca Neagu, rodom Romunkinja, ki je bila vdova zadnjih 20 let. S svojo hčerjo je stanovala na 6214 Glass Ave. Pokojnica je bila 55 let stara, ter je umrla nanagloma. Truplo se sedaj nahaja v pogrebnemu zavodu A. Grdina in Sinovi, od koder bo jutri popoldne prepeljano v romunsko cerkveno dvorano, W. 61 St. in Detroit Ave. Pogreb se vrši v pondeljek popoldne.

Kdo dobi kravo?

Jutri, 9. decembra, ob 2. uri popoldne, se bo pri John Kordišu, 20731 Goller Ave. dvignilo listek za kravo. Rojaki so vabljeni, da pridejo.

Umetniško darilo

Enkrat smo že opozorili v Enakopravnosti na izredno ugodnost, da za božične ali novoletne praznike obdarujete svojce ali prijatelje z umetniško sliko ali rizbo, s katerimi razpolaga naš priznani umetnik Mr. H. G. Perušek. Cene so zelo nizke. Za par dolarjev dobite delo trajne vrednosti. Mr. Perušek je doma za posete skozi ves dan ob nedeljah in sredah. Naslov je 1442 E. 173 St. (blizu St. Clair Ave.)

Kokošja večerja

Nocoj bo Mrs. Karolina Urh, 16901 Grovewood Ave., servirala kokošjo večerjo s prikuho, samo 25c krožnik. Dobra godba.

Nadaljnje obtožbe proti municijskim magnatom

WASHINGTON, dne 6. dec. — Senatni preiskovalni odsek, ki pod vodstvom senatorja Nye-a vrši preiskavo v ameriški orožni in municijski industriji, pravi, da ima v rokah dokaze, da so ameriške municijske kompanije dopustile, da so prišle v roke inozemskih interesov razne nove iznajdbe, ki bi bile morale ostati strogo tajne, ker bi bile za Ameriko v slučaju vojne izredno važnega pomena. Obenem je padla tudi obdolžitev, da je ameriški vojni department odobril prodajo raznih tajnih vzorcev orožja in tajnih kemičnih procesov, ki so prišli med drugim tudi v japonske roke. Odsekovi člani pravijo, da so prodajo teh stvari odobravali celo visoki armadni častniki. Gre se v prvi vrsti za razne nove načine izdelovanja raznih kemikalij, ki bi bile morali ostati tajni.

VDOVA BANDITA NELSONA OBSOJENA

MADISON, Wis., 7. nov. — Tu je bila danes obsojena na leto dni zapora 21-letna Helen Gillis, vdova ubitega bandita George Gillis - Nelsona, ker je skrivala člane Dillingerjeve tolpe. Ženska, ki je mati dveh malih otrok, se je izza Zahvalnega dneva skrivala v Chicagu.

Društvo "Mir"

Jutri popoldne ob 1:30 uri se vrši glavna letna seja društva Mir št. 142 SNPJ v Slov. Domu na Holmes Ave. Po seji se vrši zabava.

"Slavčki"

Starši so naprošeni, da otroci vrnejo neprodane vstopnice Miklavževega večera, gotovo v nedeljo, 9. decembra, pri pevskih vajah, v svrho zaključka računov. — Zapisnikarica.

Zabave

Nocoj se servira kokošjo večerjo pri Mr. in Mrs. Kern, 1273 E. 55 St. in Grovewood Inn, 17406 Grovewood Ave. Igra tudi godba.

Razprodaja

Pri Anžlovarju, 6202 St. Clair Ave., se danes prične velika razprodaja, ki bo trajala do prihodnje sobote. Dobite vsakovrstno blago in primerna Božična darila po zmernih cenah.

Gubančeva trgovina

Božična darila in obleke za vso družino dobite v poznani Gubančevi trgovini, 16725 Waterloo Rd.

Letna seja

Glavna seja društva Slovenec št. 1 SDZ se vrši jutri, ob 8. uri zjutraj v Slov. Nar. Domu.

"Pogumni krojaček" išče 100 šivilj!

Dasiravno sta "Pogumni krojaček" kakor tudi njegov oče "Trska" oba sama "šivankarja", pa imata te dni pri Slovenski Mladinski Šoli S. N. D. toliko posla, da se obračata na vsa dekleta in matere, katere so jima že obljubile svojo pomoč, da pridejo v ponedeljek večer ob 7:30 v Cankarjevo sobo za odrom S. N. Doma. Dela, ene ali druge vrste bo dovolj za vse. Katera ima kaj primernega blaga za krojaško ali Kraljevsko družbo, kakor čipke, baržun, svilo, itd. naj tudi prinese istotam.

PRODAJNI DAVEK V OHIO JE UZAKONJEN

Novi davek na potrebščine vzame iz žepov priprostega ljudstva do 80 milijonov dolarjev. V veljavo stopi 1. januarja.

Columbus, O., 7. nov. — Zakonski načrt za prodajni davek v Ohio, ki naloži 3 procente davka na vse potrebščine ter iztisne iz konzumentov od 60 do 80 milijonov dolarjev na leto, je bil sprejet z nekaterimi manjšimi spremembami tudi v državnem senatu. Danes je spremembe odobrila tudi nižja zbornica, kar pomeni, da bo s podpisom governerja White postala zakon.

Prodajni davek stopi v veljavo s 1. januarjem ter bo efektiven za dobo enega leto. Kaj se bo storilo z njim pozneje, odloči prihodnja državna zakonodaja.

Predloga za državni dohodninski davek pa v senatu ni bila sprejeta in ker se izredno zasedanje državne zakonodaje že nocoj zaključi, je ta del davčnega programa padel v vodo. Ni pa dvoma, da bo White, ki se je dve leti potegoval za prodajni davek, navzlic temu podpisal vse nove davčne zakone, ki so bili sprejeti pod histerično agitacijo, češ, da država mora dobiti nove dohodke za vzdrževanje javnih šol in za preskrbo brezposelnih, potem ko je zvezna vlada zagrozila, da bo ukinila relif v Ohio, ako država sama ne preskrbi del denarja, ki se ga rabi za omiljenje bede med nezaposlenimi.

Relifna administracija je draga

Približno devet centov od vsega dolarja, ki je določen za relif v okraju Cuyahoga, gre za upravne stroške relifne organizacije, en cent več kot kjerkoli drugje v Ameriki, dasi ravno ima relifna uprava med svojimi delovnimi močmi okrob sedem sto brezposelnih oseb, čijih plača ni všteta v upravne stroške. Člani relifne uprave sicer delajo brezplačno, zato pa je treba plačati obiskovalce, ki dobijo od 80 do 105 dol. na mesec, preiskovalne moči po 140 do 150 in nadzorniki po 245 do 275 dolarjev mesečno. Vse skupaj vzeto, je upravljanje relifa pod sedanjim načinom precej drago.

Uradniki dr. "Žužemberk"

Samostojno društvo "Žužemberk" je na svoji letni seji izvolilo sledeče uradnike za leto 1935: Predsednik Frank Jerič, 6524 St. Clair Ave., podpredsednik Andrej Skerl, 1421 E. 53 St., tajnik John Ubič, 1426 E. 55 St., blagajnik Joe Slogar, 1149 E. 63 St., zapisnikar Rok Šprajc, pregledevalca knjig Joe Slogar, Jr. in James Longar, zdravnika: dr. Kern in dr. Perme, zastopnik za Klub društev John Ubič. Društvene seje se vršijo vsako prvo sredo v mesecu v navadnih prostorih v SND, soba št. 3.

Koledarji

Mr. August F. Svetek, slovenski pogrebnik, 478 E. 152 St., poroča, da je že prejel zalogo koledarjev, katere rojaki dobijo, ako se zglasijo pri njem. Ako pošljete otroke, dajte jim listek, in dobili bodo koledar.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"
Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PTG. & PUB. CO.
6231 ST. CLAIR AVE. HEnderson 5811
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
VATRO J. GRILL, Editor

Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto $5.50
za 6 mesecev .....$3.00; za 3 mesece $1.50
Po pošti v Clevelandu za celo leto $6.00
za 6 mesecev .....$3.25; za 3 mesece $2.00
Za Zedinjene države in Kanado za celo leto $4.50
za 6 mesecev .....$2.50; za 3 mesece $1.50
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države
za 6 mesecev .....$4.00; za celo leto $8.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

Mehika in katoliška cerkev

Kako bi jim tudi drugače pomagala? Če bi bila katoliška cerkev v Mehiki nastopila v obrambo človeških pravic ubogega peona, bi se bila zamerila veleposestniški vladajoči kliki, tega pa ni hotela tvegati: ti ljudje, namreč tiranski veleposestniki, so vendar vzdrževali cerkev in njeno duhovščino, zidali cerkve, polnili njene brezdanje blagajne z zlatom!

In tako je ubogi peon pod materinskim plaščem svete katoliške cerkve lepo mirno prenašal vse gorje in krivice ter se tolažil z lepšim življenjem v nebesih nad zvezdami. Da je cerkev zaveznica njegovih tiranov in da tudi v nebesih ne bi prišel do pravice, po kateri je tako hlepel, če bi nebesa res obstojala, tega seveda ni vedel, dokler...

Dokler niso prišli ljudje, ki jim je bil resnično pri srcu dobrobit tega ubogega, zavrženega in izmozgavanega peona, ki so hoteli resnično pomagati do boljšega življenja na svetu, ki so ga res hoteli dvigniti, da bi se zavedel, da je človek ter si uredil življenje tako, da bi bilo vredno človeka. Ti ljudje so doprinesli revolucijo, ki je strmoglavila arogantno veleposestniško kasto ter postavila nekdaj zaničevanega peona v vrsto enakopravnih ljudi, mu dala priliko, da si uredi svoje življenje po človeško.

Ta revolucija ni še končana, marsikatero zapreko bo treba še prevaliti, marsikatera žrtev bo še padla, predno bo dovršena, da bo mehiško ljudstvo postalo v resnici svobodno, sam svoj gospodar na svoji zemlji, toda v teku je, in kar se začne, se nekoč tudi dovrši.

Možje, ki so vzbudili v mehiškem peonu človeški ponos, da se ni pustil več slačiti iz kože brez odpora, možje, ki so pripravili tla za revolucijo ter jo izvedli v njenih prvih fazah, ti možje pa so se zavedali in se še zavedajo, da nobeden narod ne more biti svoboden in sam svoj gospodar, dokler tava v najgostejši megli najbolj temne ignorance, in ker so vedeli, da je katoliška cerkev prispevala levji delež k naporu, da se obdrži peona v čim globji nevedi, so seveda sklenili odpraviti tudi to zapreko, osvoboditi mehiško ljudstvo tudi te more. In so se podali na delo.

Cerkev in njena duhovščina, ki niso imeli srca za trpljenje in obup peona, sta zdaj divje zakričali, da se jima dela vnebovpijoča krivica — ne zato, ker ne smejo več voditi mehiškega ljudstva proti "višjemu duhovnemu napredku," temveč enostavno zato, ker je bila prizadeta — cerkvena blagajna in eksistenca duhovščine, menihov in nun, ki se niso želeli kar tako odpovedati lepemu življenju na račun naivnih ovčic. In ne samo zakričala, tudi hujskati je začela ta duhovščina, hujskati na upor proti vladi! Spričo tega seveda ni nič čudnega, da je vlada postopala proti uporni katoliški duhovščini bolj in bolj strogo in brezobzirno, dokler ni slednjič odvrgla zadnjo rokavico ter stisnila cerkev z golo roko, ki se je izkazala za železno.

Mehiška duhovščina se je upirala, ne

(Dalje v 6. koloni)

UREDNIKOVA POŠTA

Poset Miklavževega večera

Cleveland, O.

Kot znano, se je vršil Miklavžev večer "Slavčkov" dne 5. dec. v SND na St. Clair Ave. Udeležba je bila izvrstna in skoraj nepričakovano velika. Na mestu je, da se vsem udeležencem najlepše zahvalimo za naklonjenost in poset. Število navzočih nas je uverilo, da vlada veliko zanimanje za napredek naše mladine.

V prvi vrsti se zahvaljujemo našemu požrtvovalnemu pevovodju Mr. Semetu in direktoriju SND za njihovo naklonjenost.

Najlepša hvala gre godbenikom Mr. L. Sadarju in sinu, Mr. Jerebu in bratoma Oblak za njihov trud, ker so tako vztrajno igrali in nam mnogo pripomogli k živahnemu razpoloženju posetnikov. Hvala gre tudi Mr. Potokarju za dar.

Naša mladina se že pridno uči in pripravlja za nastop spomladanskega koncerta. Upamo, da se javnost odzove tudi takrat in pokaže, da ji je res do tega, da pomaga do čim večjega uspeha naši mladini.

Še enkrat prav lepa hvala vsem delavcem in udeležencem!

Odbor.

Univerza v večnem ledu

Zoološki vrt v višini 4000 m nad morjem. Mednarodna raziskovalna postaja v švicarskih Alpah.

Nekaj čez tri leta stoji na Jungfrau-Jochu, ob glavi velikanskega lednika Aletscha, sredi gorskih velikanov bernskega Oberlanda in v sosedstvu železniške postaje v Evropi "Mednarodna raziskovalna postaja Jungfrau-Joch." Vseučilišče v večnem ledu bi lahko imenovali ta znanstveni zavod, kajti najrazličnejše znanosti so se v njem združile k sodelovanju, njegovi majhni, udobno urejeni laboratoriji niso nikoli prazni, kajti neprestano ima v njih delo pisana, internacionalna družba učenjakov, ki zastopa pol Evrope.

Živinozdravniki delujejo tu poleg sportnih medicincev, ki proučujejo telesno zmogljivost človekovo v višinskem podnebju. Proučujejo pa jo običajno na sebi samih, po večkrat na dan brzijo peš navzlic udobnemu dvigalu po petih stopnicah opazovalnega stolpa gor in dol, da potem takoj zmerijo učinke tega prostovoljnega napora v zraku, ki je za tretjino bolj redek nego globoko spodaj v dolini, na telesno preosnovo. Preizkušajo se v najrazličnejših okoliščinah na tešče, po jedi in včasih tudi naravnost iz postelje. Uspehi teh poskusov gredo potem v prid celoti za planine navdušenega človeka, kakor eksperimenti neke druge skupine učenjakov, ki proučujejo snežne razmere plazovitih pobočij, nastanek in obrambo pred plazovi ter druge zadeve, ki morejo zanimati v snegu potujočega planinarja in smučarja.

Vsej splošnosti pa so v pred opazovanja meteorologov, ki se ponavljajo po večkrat na dan in ki dajejo s te višine globoke vpoglede v nastanek vremena, v življenje našega ozračja, v naravne zakone, katerih dognanje naj nam nekoč omogoči uresničiti smoter vse moderne meteorologije: vremenske napovedi na dolge roke. Ni nič čudnega, da so v polarnem letu 1932-33 nalašč v ta namen zgradili posebno opazovalnico tudi na Jungfrau-Jochu, saj so razmere tu, v višini 4 km nad morjem nemalo podobne razmeram v polarnih krajih, samo da so pogoji za opazovanje neprimerno lažji in—cenejši.

Druga skupina si je izbrala še hladnejše delovno področje; v "ledeni palači" in drugih ledenih jamah je postavila svoje dragocene in komplicirane instrumente, da bi merila vpliv kozmičnega žarenja pod metre debelimi lednimi skladi. Zopet drugi učenjaki preizkušujejo z umetnimi razstrelitvami debelino lednika, ki znaša več sto metrov, merijo njegovo gibanje in druge značilnosti.

Čeprav se biologi zanimajo v prvi vrsti za vplive višinskega podnebja na človeški organizem, je vendar mnogo vprašanj, ki se ne dado rešiti s poskusi na ljudeh. Zato morajo učenjake spremljati pri delu poskusne živali. Če bi se zbrale nekega dne tu okrog lednega vseučilišča vse živali, ki so bile v letih njegovi začasni gostje, bi vsa stvar slačila prav hudo zoološkemu vrtu v manjši obliki: psi, koze, podgane, miši, ovce, teleta, polhi, žabe, da niti ne omenimo poskusnih kuncev, vse to je že bilo tu in včasih v vprav velikih delegacijah. Pred kratkim so imeli v gosteh celo 50-člansko družino poskusnih kuncev, ki se je prav dobro počutila v tej višini in se ni ustrašila niti kratkih sprehodov po večnem snegu. Seveda ji ni manjkalo hrane, saj jim je gorska železnica pripeljala najboljšega sena in ovsa na stote. Neko žival pa tu pogrešaš popolnoma: muho. Višinski zrak ji očitno ne godi. Toda njena odsotnost ne žalosti menda prav nikogar iz pisane družbe učenjakov. To občutijo bržkone prej kot eno izmed ugodnosti svojega delavnega življenja v najvišji evropski znanstveni opazovalnici. Tudi drugače jim ni hudega. Na razpolago jim je hladna in topla tekoča voda, električna kurjava in razsvetljava, električna kuhinja jim daje priliko, da si med delom brez zamude časa pripravijo na hitro kakšno jed. Glavne obede imajo v sosednem gorskem hotelu, a poleg dela dobe še vedno nekaj časa za smuške in plezalne partije po tem edinstvenem gorskem svetu.

PISMO O NOTRANJIH RAZMERAH V JUGOSLAVIJI

(Dalje iz 1. str.)

venskog. Zares je velika žalost: nikjer se ne sliši nikake muzike, plesi se ne prirerajo. Radio in zvočni kino oddajata v znižanem glasu — a vendar se čuje jok gladnih otrok v predmestju. Samo te godbe se ne da ustaviti . . . Oni, katerim je muzika kruh, umirajo, ker nimajo zaslužka že šest tednov. Nihče od onih, ki so jim prepovedali izvrševanje poklica, jih ne vpraša, ali imajo hrano; vse naj prinesejo na žrtvenik "žalosti" za dobrotnikom. In časopisi pišejo, kakšna žalost vlada v Jugoslaviji!

Prav taka je bila žalost za časa pogreba. Razen nekaj starejših žensk ni jokal nihče. Prižiganje bakel, klečanje in vsa tišina je bila zapovedana. Policija je bila skoncentrirana, a vendar niso zadržali razpoloženje mase, katero je pripeljal v Beograd firbec in ugodnosti na potovanju. Na nekaterih krajih se je masa baš tekom pogreba najbolj prerivala in slišali so se najglasnejši pristavki in opombe. Verjetno pa je tudi, da je sijaj marsikaterega omamil.

Knez Pavle in vdova-krajlica sta se sprla radi ogromne zapuščine v inozemskih bankah. Na strani mlade udove je njena mati, stara rumunska kraljica, ki se je naselila v Beogradu, da tudi ona živi od žuljev našega naroda. Pa Pavlu je uspelo, da je postal varuh vsega imetja in to radi tega, ker ima baje poleg pokojnega največ zaslug za kupček. Drugače je Pavle zelo agilen, pravi naslednik. Pogaja se z opozicijo. Maček mu odgovarja: "Kad sam hteo, niste hteli. Šta će da bude videtčete." Davidović (srbski demokrat) in Spaho (mohamedanec) pravita: "Star sam, nemojte me više zvati, jer neću odgovarat za ono što ste učinili." Korošec ni bil s tem zadovoljen. On hoče za vsako ceno na vlado, kajti njegova stranka je finančno in moralno na tleh. Želeti je, da opozicija, posebno kranjska, čimpreje pride na vlado, da se ljudstvo končno prepriča, kako so meščanske stranke nezmožne rešiti in izboljšati situacijo. Korošec ima teren za agitacijo silno pripraven, radi celokupnega neuspeha režima. Potemtakem liberalcema Kramarju in Puclju tečejo zadnje ure, seveda, če ne bo prišlo do kompromisa med jezuitom in brezverci — tako potrebnega za boj proti hitro naraščajoči levici.

Naznanilo

Članicam društva sv. Ane št. 4 SDZ se naznanja, da imamo v sredo, 12. decembra, t. l. glavno letno sejo. Začetek seje je ob 7:30 uri zvečer v S. N. Domu, v novem poslopju, št. 1.

Dolžnost vsake članice je, da se glavne letne seje udeleži. Na tej seji imamo več važnih stvari za ukrepati in volitev novih uradnic za l. 1935. Pridite, da si boste izvolile uradnice po vaši zadovoljnosti, da ne bo potem skozi celo leto oporekanja čez uradnice.

Društveni asesment bomo pobirali ta mesec v soboto, 22. namesto 25. radi božičnega praznika. Pobiralo se bo od 5. do 8. ure zvečer. Več članic vas je še, ki niste letos prinesle police k tajnici nazaj. Katere jih niste, vas prosim, prinesite jih ta mesec, da se jih pregleda in pritrdi listek, na katerem je zabilježeno koliko ima vaša polica posojilne rezervne vrednosti vsako leto. Imam pa že več mesecev nekatere police, ki so že urejene, pa jih članice ne pridejo iskati. Vse tiste prosim, da pridete ta mesec na društveno sejo, da jih boste dobile, ker jih jaz vedno prenašam vsaki mesec po dvakrat v S. N. D. in zopet na svoj dom. Po pošti vam jih ne pošljem, ker police jaz najraje sama izročim, ker se mi to zdi najbolj zanesljivo.

Pripeljite na društveno sejo vašo sorodnico ali prijateljico, da bo sprejeta v naše društvo. Ako jo imate že nagovorjeno, peljite jo k društvenemu zdravniku na preiskavo, ako prestoji zdravniško preiskavo, bo 12. dec. na društveni seji že lahko sprejeta. Katere članice nimate še svojih otrok pri S. D. Z., dajte jih vpisati. Plačujete samo 15c na mesec za posmrtnino, pogoji so pa veliko boljši kakor pri zavarovalninskih kompanijah.

Prosim vse tiste članice, katere ste že po več mesecev in že nekatere po dve ali tri leta dolžne društvu za vaš društveni asesment, kakor ste ve prosile pomoči, da ste ostale še naše članice, ko smo za vas iz društvene blagajne zakladale toliko časa, da je naša društvena blagajna vsa izčrpana, tako vas prosim jaz in društvena blagajna pomoči, da bi prinesle povrniti nazaj ker stroški so pri društvah ravno tako vsaki mesec kakor so doma na vašemu domu. Stroške imamo ta mesec velike, društvene blagajne pa nič, ker imamo veliko svoto posojeno pri društvenih članicah.

Za mesec december t. l. ne bom za nobeno članico založila za asesment, akoravno ima že vse druge mesece plačane. Katera ne prinese za mesec december bo ravno tako suspendirana kakor so druge, ki po več mesecev dolgujejo, ker jaz ne morem za nobeno več založiti. Prosim vas vse, pridite plačati društveni asesment za gotovo. Upam, da boste to moje naznanilo vse upoštevale, da boste ravno tako ve sedaj društvu dobre ko ste od njega potrebovale finančne pomoči.

S sestrskim pozdravom

Mary Bradač, tajnica

ŠKRAT

"Če bi bili vi moj mož, bi vam nasula v kavo strupa!" je izjavila čedna, a od sile sitna mlajša vdova pred znancem Matevžem.

"Verjamem," se je sarkastično nasmehnil Matevž. "In jaz bi v takem slučaju kavo prav z veseljem popil..."

#

Zakonski možiček se je jezil nad svojo žensko zaradi potrate pri lepotičenju. "Celo premoženje porabiš za lepotilne pripomočke, ki ti navsezadnje čisto nič ne pomagajo!".

"Kaj!" je zazijala ona. "Nič ne pomagajo? Videti bi me moral brez pudra, šminke in drugih sredstev, pa bi drugače govoril!"

#

Neki nepoznani kavalir išče potom ljubljanskega "Jutra" nekaj, kar bo težko našel na enem kupu, namreč "lepo, mlado in bogato damo," s katero bi se bil pripravljen tudi poročiti, če bi ne šlo drugače. Rad bi videl fanta, ki bi ne bil pripravljen žrtvovati svoje prostosti za kaj takega! Ampak bo težko kaj: če bo bogata, bo nemara grda kot greh, če bo lepa in mlada, pa suha kot poper. Vse v eni osebi dobiti je pa strašno velik križ.

#

Neko društvo je slavilo svojo obletnico. Prva in glavna točka na programu je bil govor društvenega predsednika. Mož ni bil posebno dober govornik, zato je poiskal navdihnjenja v par kvortih vinca rujnega in njegov govor je bil temu primerno prikrojen. Ko je končno nehal govoriti, se je navzoče občinstvo hvaležno oddahnilo ter začelo na predlog nekega navihanca ploskati, pa ne od navdušenja, temveč iz hvaležnosti, ker se je govornik končno usmilil poslušalcev ter jo pobral z odra.

Toda glej spaka! Nesrečni poslušalci so se morali prepričati o točnosti pregovora: Ne kliči vraga, da ne pride! Natreskani govornik je namreč mislil, da je govoril tako imenitno, da občinstvo ploska iz navdušenja, pa jo primaha nazaj na oder ter začne—z novim govorom!

Indijska poroka

Neveste bodo tehtali z zlatom, ki se bo razdelilo med reveže — Novodobna "Tisoč in ena noč."

Med tem ko ves svet govori o poroki angleškega princa Jurija s princeso Marino, se tudi v Indiji pripravlja poročna slavnost, ki bo po svojem sijaju londonsko nemara še zasenčila. Oba sina bahadurskega naboba se pripravljata, da se poročita z dvema hčerkama hajdarabadskega nizama, najbogatejšega moža na svetu. Obe poroki se bosta izvršili ob isti uri.

Pred poročnim obredom bodo nevesti v težkem poročnem oblačilu stehtali z zlatom in to zlato se razdeli potem med hajdarabadske reveže. Po tehtanju stopita nevesti na slona, ki bosta odeta z zlatimi odejami in odjahata za očetom ter bodočima možema k poroki.

Nizam se bo tega dne oblekel kakor pravljični vladar iz "Tisoč in ene noči" Nosil bo oblačilo iz zlatega brokata, ki bo posuto z dragulji, na turbanu se mu bo blestel med drugimi dragimi kamni najdragocenejši indijski rubin, a ob boku mu bo visela zakrivljena sablja, ki bo isto tako posuta z dragulji. Pred nizamom bo korakalo tisoč godbenikov s staroindskimi glasbili, pred njimi pa kapela nekega britskega gardnega polka. Stara Indija in moderna doba se bosta v tem sprevodu dotaknili še v marsikakšnem drugem oziru. Poleg svatov, ki bodo jahali na slonih, se bodo drugi vozili n. pr. z najmodernejšimi avtomobili, a po poročnem obredu, bo stopil nizam k mikrofonu in spregovoril nekoliko besed ljudstvu.

Običaj zahteva, da si obe nevesti na dan pred poroko izbereta iz nezmerno bogate zakladnice svojega očeta kakršnokoli darilo. V ta namen jima bodo zavezali oči in nizamov finančni minister ju bo prepeljal do zakladnice, ki leži daleč zunaj v divji, nepristopni krajini. Malokdo ve za ta kraj, a še bolj redki so tisti, ki so imeli priliko, da vržejo pogled na neprecenljiva bogastva indijskega kneza. V zakladnici bodo nevestama sneli zaveze in sedaj si bosta lahko izbrali kakršnokoli dragocenost. Njena vrednost ne igra nobene uloge, izbrati si pa more vsaka le po eno stvar. Sicer je pa običaj vso zadevo zelo praktično urediti, tako, da se ti darovi po smrti obdarovank vrnejo nizamovi zakladnici. Nu, pa tudi po takšni uredbi ni verjetno, da bosta obe mladi ženi s svojima možema vred kdaj trpeli pomanjkanje.

(Dalje iz 1. kolone)

zato, da bi koristila mehiškemu narodu, temveč enostavno zato, ker si je na vsak način hotela ohraniti svoj vpliv, ki se je dal izpreminjati v rumene cekine. Zato se je borila in se še bori proti svobodomiselni mehiški vladi, zato hujska narod na upor proti nji. Nič "višjih" motivov, čisto materialistični motivi so, ki vodijo cerkev in njeno duhovščino v tem boju, precej bolj materialistično-egoistični nego nagibi, ki vodijo dejanja in nehanja današnje mehiške vlada.

Mehiška vlada je pokazala, da hoče osvoboditi mehiškega človeka temne ignorance, največji zapreki na poti v boljše življenje, in ker ji duhovščina pri tem ni hotela pustiti proste poti, ker se ni hotela zlepa ukloniti, se je morala vlada poslužiti železne roke.

To je vse, kar je. Cerkev je v Mehiki dobila, kar je iskala in kar jo je že dolgo pričakovalo, in mehiškemu narodu bo samo v korist, če se bo čim prej otresel njenega jerobstva, da bo prvič v svoji zgodovini zadihal popolnoma svobodno ter zagospodaril na svoji zemlji.

Cerkev naj le brca v svoji brezmočni jezi, njene ure v Mehiki so vzlic vsemu skoro gotovo štete.

Čez dvajset let ne bo nobenega peona bolelo srce zato, ker je bila cerkev pognana iz dežele in megla iz njegove glave, nasprotno, dobro se jim bo zdelo, da so bili toliko pametni, da so se končno rešili te arogantne srednjeveške nadloge.

Pisana mati

Povest

SPISAL J. F. MALOGRAJSKI

Prihajala je zopet iz gostilne. Ustavila se je in opazovala. Sosedovih ni marala, baš tako ne, kakor njen mož. Ali ugajalo ji je sosedovo posestvo. In zato je delala naklepe, ki so segali daleč v prihodnost. Sosedov Nejček, vrstnik Aničin in Toničin, je bil edini sin, imel je dobiti torej nekoč vse lepo premoženje Korenovo. Kaj, ko bi bila njena Tonica enkrat gospodinja pri sosedovih? To bi bilo kakor nalašč! . . . Ta misel se ji je bila porodila nekoč in bavila se je poslej večkrat z njo. Zato bi bila rada videla, da bi se bilo začelo že zdaj neko prijateljstvo med Tonico in Nejčetom, dobro vedoč, da prijateljstvo, ki se je oživilo v otročjih letih, traja dostikrat notri do smrti. Toda njena pastorka ji je bila tudi tu na poti. Že često je bila zapazila, da se drži Nejče raje Anice nego Tonice. Preprečiti je skušala to s tem, da je Anici branila hoditi k sosedovim, prepovedala ji, pečati se z Nejčetom. Ali otroka sta se vedno zopet dobila in naj je bila Anica še tolikrat zmerjana in tepena zaradi tega. Pozabila je, ali pa je bilo njeno nagnjenje do dečka, s katerim se je doslej vedno igrala, močnejše, nego strah pred udarci.

Mlakarico je popadel srd že zaradi tega, ker je videla, da je Anica med otroci. Njeno sovražno srce jo je gnalo, da bi bila takoj skočila tja ter potegnila svojo pastorko iz veselega kroženja. Toda premagala se je za hip. Zdaj se ji je nudila najlepša prilika, da se prepriča, ima li Nejče raje Anico ali njeno Tonico.

Igra se je ravno iz novega pričenjala.

Veselo, razposajeno se je glasilo:

"Al' je kaj trden most?"

"Kakor kamen, kost!"

In vojska se je začela deliti na dva dela. Eni so potegnili s cesarjem, drugi s kraljem. Ko pa je bila vojska razdeljena, se je začelo bojevanje. Anica in Tonica sta bili v nasprotnih taborih in med splošnim pehanjem in borenjem se je pripetilo, da sta se sprijeli tudi oni dve.

Anica nalašč ni napela vseh svojih sil. Bila je dobra Tonici, skoraj prevelika je že dosti trpela radi nje. Mogoče tudi, da se je bala, ker je vedela, da je srdljiva in bi se bila začela cmeriti, če bi se ji bilo zgodilo kaj po volji. Nalašč je torej pustila, da jo je premagala Tonica. Ali to pa ni bilo Nejčetu prav. Priskočil je, prijel se Tonice od zadaj, ter zagnal po tleh.

Zgoditi se ji ni moglo nič hudega, kajti padla je po mehki travi. Navzlic temu je zagnala jok. Po Mlakarici pa je zavrelo. Opričana je bila sicer, da se ji ni nič zgodilo, ali videla ji kar videti ni želela in to ji je bilo dovolj. Skočila je tja in zavpila, da so se otroci prestrašili razpršili kakor piščeta, če zapodi jastreb med nje. Že prej je bila pobrala leskovko in to je zdaj udarila Nejčeta preko glave tako močno, da se mu je temnilo pred očmi.

"Ali tako boš našo, čakaj, počez, jaz ti dam . . ."

Zamahnila je še enkrat, toda Nejče se je bil že zavedel; umaknil se je urno in pobegnil. Tej se je Mlakarica obrnila do Anice in začela njo pretepavati. Ubogana je deklica zatrjevala, da ni hotela nič hudega Tonici, zaman prosila. Mačeha jo je tepla naprej, njena hči pa, ne da bi se bila oglasila in pričala, da ji Anica res ni ničesar prizadela, je gledala celo z nekim tihim zadovoljstvom, kako se je njena mati znašala nad njo. Vcepilo se je bilo tudi že nji v srce nekoliko tistega sovraštva, ki ga je vedno videla pri materi in zastrupljeno po slabih zgledih je postajalo tudi njeno srce brezčutno.

"Zbeži, Anica, zbeži! Sem-le pojdi!" je klical Nejče izpod kapka domače hiše. Ali Anica ni imela poguma, ker je vedela, da bi jo mačeha potem še huje tepla, ko bi jo dobila. Stala je na svojem mestu in samo jokala je in ječala.

Tedaj pa šine Nejčetu nekaj v glavo. Hitro skoči k hlevu, kamor je videl iti prej hlapca, in ga pokliče:

"Miha, oj Miha, brž pridi ven! Glej, udarila me je, ona le, s palico po glavi . . . Daj jo! . . "

"Ali tebe da je udarila, praviš, le ona?"

"Saj vidiš, glej, pozna se mi!"

Miha je še malo pomislil, potem pa pograbil koprivovec od biča ter se zapodil v Mlakarico. Preden se je dobro zavedla, pa jih je imela par gorkih na plečih. To jo je tako iznenadilo, da ni mogla izpregovoriti prvi hip nobene besedice. Samo gledala je debelo, kakor bi ne mogla pojmiti, kako se je moglo zgoditi kaj takega. Ko pa se je malo opomogla, je bila njena prva misel, kako bi se maščevala. Ali izprevidela je takoj, da za zdaj ne kaže drugega, nego potrpeti. Njen nasprotnik je bil bolje oborožen in če bi se bila spustila ž njim v boj, bi bila brez dvoma ona tista, ki bi bila tepena. Hladila si je jezo s tem, da ga je obkladala z vse možnimi priimki, ki so ji prišli na um. Miha pa, pravi navihanec, si ni storil čisto nič iz tega. Rogal se ji je in jo s tem še bolj jezil. Za vse to bi bila morala trpeti nemara Anica. Ali k sreči se je prikazal v daljavi njen oče. Ko je Mlakarica zapazila svojega moža, se je potuhnila in naglo odšla proti domu. Podala se je v sobo in začela dihat v zid. Navadil jo je bil Kljukec to. Rekel ji je, da iz človeka ne diši vino, ako dihne poprej trikrat v zid. Toda navzlic temu, da je verjela to, se ni šla kazat možu. On je pa tudi ni klical.

Po vasi pa se je bilo hitro razneslo, kaj se je zgodilo. Po vseh kotih so si šepetali prihodnje dni o tej stvari, in če se je Mlakarica kje prikazala, so se dregali s komolci, pomežikovali si in se smejali. Malo je bilo ljudi, ki bi Mlakarici ne bili privoščili, da je izkupila enkrat.

"Oh, samo da si jo!" je vzklikal Jernej proti sosedovemu hlapcu, ko sta se drugi dan sešla pri napajanju živine na vodi. "Samo da si jo! Raje mi je, kakor če bi mi kdo pet goldinarjev dal."

"I saj jo ti tudi lahko, če se ti tako dobro zdi!" se odreže Miha.

"Saj!" se oglasi Mica, ki je bila slučajno tudi na vodi. "Bo pa že prej ona njega, kakor ga je že! Nima poguma, ta naš Jernej."

Mica je včasih rada Jerneja malo podražila.

"Molči ti!" odvrne Jernej. — "To ni tako! Dokler služim tam."

(Dalje prihodnjič)

Nasveti za hišo in dom

Od kdaj poznamo robce

Robce so prvič uvedli v Italiji. Pod imenom "fazoietto" ga omenjajo že v srednjem veku. V šestnajstem stoletju so se pa robci razširili tudi po ostali Evropi. Prej so si morali ljudje kar z rokami pomagati.

Kozmetika in ženska

Gotovo je, da so se ženske tudi v starih časih zatekale k primitivnim, a vendar uspešnim pripomočkom, s katerimi so negovala svoja obličja. Tako imamo zgodovinske podatke o mnogih znanih ženskah, da so si razen z vonjavami in olji umivale tudi z mlekom. Svežost in mladost obraza sta večkrat odvisna od pravilne uporabe tistih pomočkov, ki so potrebni za individualno nego. Nekatere polti ne prenesejo umivanja z navadno vodo, ampak zahtevajo periodično nego z drugimi tekočinami, tako na primer z mlekom. Mleko ima v sebi beljakovine, ki omehčujejo kožo in jo delajo mladostno. Zlasti je priporočati tistim, ki imajo suho kožo, da se umivajo zjutraj in zvečer s sirovim mlekom.

Mleko, pravilno razredčeno z vodo, se zelo dobro udejstvuje. Za suho kožo ni zadosti, da se uporablja samo mleko, ampak je treba tudi posebne nege. Vsaka ženska mora že v mladih letih začeti negovati suho obličje, če ga ima, zakaj takšnemu obrazu grozi že zgodaj nevarnost gub. Če hočemo to nevarnost odvrniti, moramo osem dni zapovrstjo umivati obraz s sirovim mlekom, in sicer kozarec mleka v pintu vode. Umivati se je treba zjutraj in zvečer. Temperatura te zmesi je odvisna od tega, kako suha je koža na obrazu. Zvečer je treba po umivanju namazati obraz s mastno kremo in jo, preden gremo v posteljo, odgrniti z vato. Z isto kremo je treba tudi zjutraj po umivanju namazati obraz in ga obrisati, preden se napudramo. Čez osem dni pa je potem treba zjutraj zamenjati mastno kremo s suho.

Zrezki iz kokošjega mesa

Kokoš oskubimo in jo skuhamo, da je popolnoma mehka, ji poberemo vse kosti in zmeljemo meso v stroju za faširanje. Zmletemu mesu primešamo potem žemljo, ki smo jo bili olupili in namočili v mleku, eno jajce, nekoliko čebule, sesekljanega petršila, soli in popra ter žlico masti, lahko pa tudi, če hočemo, nekaj sesekljanih in dušenih gob. Vse skupaj dobro zgnetemo, napravimo majhne hlebčke, jih povaljamo samo v moki in spečemo ali pa jih povaljamo tudi v jajcu in drobtinah (paniramo).

Balzamača

Dobro vmešamo 6 rumenjakov, 1 žlico sladkorja in nekoliko zmlete sladke skorjice; dodamo pint mleka, 10 žlic moke in nazadnje še sneg 6 beljakov. To zmes zlijemo v pekačo na raztopljeno maslo in jo lepo rumeno zapečemo. Ko je praženje pečeno, ga pomažemo po vrhu z mezgo (jellyem, najboljši je od marelic) in polijemo nato še z dobro kislo smetano, nakar postavimo pekačo s praženjem še za nekaj minut v vročo peč. Preden balzamačo serviramo, jo narežemo na štirioglate kose.

Krompirjevi žličniki

Skuhamo dobra dva funta krompirja, ga olupimo in še vročega pretlačimo. Ko se ohladi, mu dodamo žlico masla, dva rumenjaka, 1 beljak, skodelico moke, nekoliko soli in žlico smetane ter testo dobro vgnetemo. Koliko moke je treba dodati, je odvisno od tega, kakšen je krompir, bolj mokast ali manj. Z žlico devamo potem žličnike v slan krop, toda nikoli ne preveč hkrati, in jih kuhamo 2 do 3 minute, kakršni so pač žličniki, samo paziti moramo, da ne razpadejo. Ko so žličniki kuhani, jih poberemo iz vode in denemo v kozico, ki smo jo poprej potresli z nastrganim sirom. Sir potresemo tudi med posamezne plasti žličnikov. Po vrhu denemo nekoliko raztopljene masti in sira. Žličničke lahko kar takoj serviramo ali jih pa še v peči malo zapečemo.

Riba v vinski omaki

Ribo pripravimo kakor po navadi. V ta namen je najboljša vsaj dva funta težka riba. Na nekoliko masla zarumenimo veliko, sesekljano čebulo, dodamo eno kavno žličko drobno sesekljanega peteršilja in dve kavni žlički moke ter polijemo vse skupaj s pol pinta dobrega rdečega vina. Potem pridemo še 10 zrnc popra, en lovorov list, tri nageljnove žebice in malo soli. Ko se to dobro pokuha, pridenemo še olupek in sok od četrt limone. V tej omaki dušimo počasi ribo, ki smo jo bili dve uri poprej nasolili, in jo medtem ves čas pridno oblivamo. Če se sok posuši, dodevamo goveje juhe.

Ogrski jabolčnik

Iz dveh funtov moke napravimo navadno vlečeno testo z mlekom in naredimo 6 do 8 majhnih hlebčkov. Ko so dobro vgneteni in so počivali, razvlečemo en hlebček čez pekačo, ki smo jo namazali z maslom, tako da visi testo ob kraju še nekoliko čez. Nato namažemo razvlečeno testo z raztopljenim maslom, ga obložimo na gosto z jabolki, narezanimi na rezine, in potresemo s sladkorjem, nastrganimi mandeljni, rozinami in z drobno zrezanimi limonovimi olupki. Čez vse to denemo razvlečeno testo drugega hlebčka, ki ga obložimo prav tako kakor prvega, in tako dalje. Nazadnje stisnemo testo ob robovih in odrežemo, kolikor ga visi čez pekačo, potem pa prebodemo vse skupaj večkrat z vilicami. To pečemo v zelo vroči peči, in ko je napol pečeno, narežemo na koščke rombaste oblike, potresemo s sladkorjem in spečemo do kraja.

Bavarska juha

V poldrugem kvartu slane vode kuhamo sesekljano čebulo, srednjeveliko zeleno, nekoliko česna in peteršiljevo korenino, da postane mehko. Dodamo 3 do 4 rezine opraženega rženega črnega kruha, pasiramo in začinimo s poprom, soljo in juhnim pridatkom. Hkratu parimo približno pol funta v stroju zmletih telečjih jeter na presnem maslu, dodamo paradižnikove mezge (tomatoes) po okusu in prevrémo to na pripravljeni juhi, razmotamo v njej še 2 do 3 rumenjake ter par žlic kisle smetane. Juho, ki je jako krepka, damo na mizo z opečenim kruhom, zrezanim na rezance.

Juha za bolnike

Nareži kosec govejega stegna na majhne koščke, zložimo to v kozarec s širokim vratom, zavežimo kozarec s pergamentnim papirjem (odgovarja tudi pint steklenica za vkuhavanje sadja, z vijakastim ali steklenim pokrovom in kuhajmo to v sopari prav tako kakor kuhamo kompot. Mesu ne smemo priliti nikake vode; vročina iztisne iz mesa ves sok, ki tvori dobro juho.

Mrzla paradižnikova juha

Zmešaj 5 do 6 žlic paradižnikove mezge z dvema žlicama olja, ki ga pridevaj po kapljicah in neprestano mešaj; potem prideni 5 do 6 žlic soka svežih jabolk, pol žlice soka od čebule, žličko sladkorja, soli in paprike po okusu. Juho daj z opečenimi rezanci belega kruha na mizo.

V najem

se vzame garažo v bližini St. Clair Ave., od E. 62 do E. 64 St. Naslov pustite v uradu "Enakopravnosti."

Mi imamo

samo še par Roper peči, ki so nekoliko poškodovane in katere vrste so prenehali delati. — Znižane cene. Odprto ob večerih. — 2053 E. 105 St.

SPOMNITE

se svojcev v stari domovini, ki bodo hvaležni za vsak najmanjši dar za božične praznike.
Denarne pošiljatve odpošljemo takoj na pristojno mesto. Postrežba točna in prijazna.
Se priporočamo.

Mihaljevich Bros.
6033 St. Clair Ave.

INVESTIRAJTE

vaše hranilne vloge International posojilnice. Dobite nazaj ves vaš denar na mesečna odplačila v gotovini. Zglasite se pri Mr. S. D. Rosen, 1026 National City Bank Bldg.

KLJUČI

Edina slovenska izdelovalnica ključev in popravljalnica ključavnic. Zglasite se pri
GRDINA'S HARDWARE
6127 St. Clair Avenue ali
LADDIE PUYZDAR, 1191 E 61 Street.

Mi imamo veliko zalogo pravega
"BLUE DIAMOND"
premoga sedaj na rokah.
Ne odlašajte—nabavite si ga SEDAJ!

L. R. Miller Fuel, Inc.
1007 EAST 61st ST.
ENdicott 1032

Sedaj je čas,

da si popravite strehe in uredite vaše forneze. Mi vam sčistimo, popravimo in postavimo vsakovrstne forneze. —
Se priporočamo za naročila.

J. F. Dolinar
6925 ST. CLAIR AVE.
HEnderson 4736

Stanovanje v najem

V najem se odda tri lepe sobe, spodaj. Kopalnica, porč in druge udobnosti. Najemnina zmerna. Vprašajte na 1053 E. 71 St.

Pozor!

Članicam društva "Collinwood Hive" 283 The Maccabees.

Naznanja se Vam, da se udeležite mesečne in obenem glavne seje, dne 10. decembra, t. l., točno ob pol osmi uri zvečer, ker bo tudi volitev odbora za prihodnje leto.

Prosim, sestre, bodite točne.

FRANCES BRADDOCK,
tajnica.

NAPRODAJ

so prav poceni ženski in otroški gulaži, po 69c ter ženski in otroški rubberji po 29c. Ženska prvovrstna obutev, ki je nekoliko iz mode, vredna je $3.00 do $5.00, sedaj po 90c. — Ženske nogavice, Rayon svila, po 15c. Moški ovratniki po 3c. Zaloga hišnih copatov in moškega obuvala za delo in praznik, po nizki ceni za gotov denar. — Zglasite se takoj, dokler je izbera popolna. — Se priporočam.

FRANCES KOSS
18305 La Salle Rd.

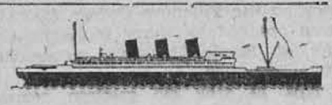

Ako nameravate obiskati
JUGOSLAVIJO
potujte v udobnosti potom Havre na velikanskem ekspresnem parniku francoske linije

"PARIS"
15. dec. — 9. marca

"ILE DE FRANCE'
29. decembra — 19. jan.

Hitro potovanje. Izborna postrežba. Lepe kabine v 3. razredu za dve ali štiri osebe. Svetovno znana francoska kuha. Vino brezplačno servirano z obedi. Vaša prtljaga potuje z vami do kraja, kamor ste namenjeni. Za nadaljna pojasnila in potne liste, pišite na

August Kollander Co.
6419 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio

French Line

PRIDI "SLOVENEC," ŠT. 1 SDZ

Društvo vljudno vabi vse članstvo gori omenjene številke, na občni zbor (letno sejo). Veliko prostora bo za vse, ker bomo zborovali v spodnji dvorani S. N. Doma, v nedeljo, dne 9. dec. Pričetek točno ob 8. uri zjutraj.

Dnevni red bo zanimiv, konvencija SDZ, konferenca SND, 25-letnica št. 1 SDZ v letu 1935, volitev društvenega odbora za prihodnje leto in drugo.

Vas bratski pozdravljam.

za društvo št. 1 SDZ

PREDSEDNIK.

The CHRISTMAS FRIGIDAIRE awaits you

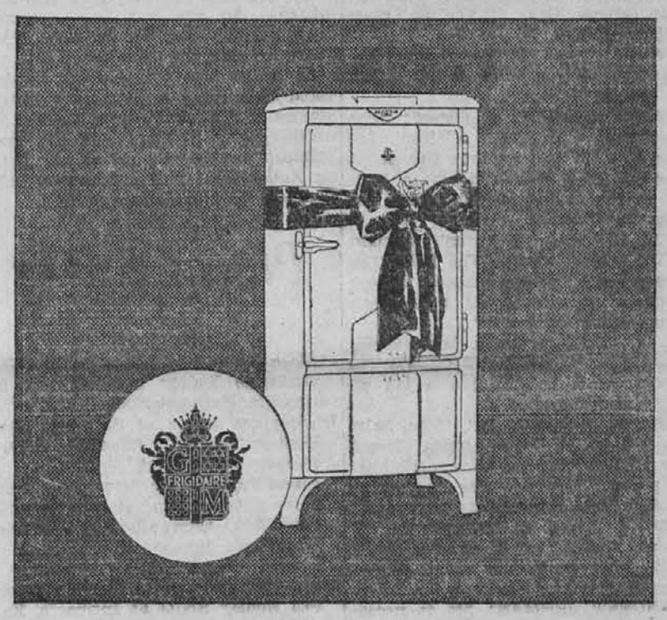

Vdani možje, ljubeči bratje in prevdarni sinovi—vsi skušajo rešiti težki problem kaj bi dali svojim družinam za božično darilo—in izbrali bodo CHRISTMAS FRIGIDAIRE. Ta krasna ledenica bo izraz vaše udanosti in ostala bo v trajnem spominu.

Zadovoljili boste ženo, ki ji boste podarili to ledenico, z vsemi pritiklinami—'super freezer,' 'cold control,' 'hydrator' za zelenjavo in 'automatic ice tray release.'

Ko bo enkrat ta Christmas Frigidaire v kuhinji deloval, bodo vse skrbi kako ohraniti jedila, končana. Nikoli ni nobenega dvoma, da ne bi ostala jedila sveža, ko se jih shrani v CHRISTMAS FRIGIDAIRE, kajti nizke temperature ohranijo originalni okus in svežost.

Mi imamo tudi krasen srebrn medaljon na katerega bomo vkresali začetne črke "njenega" imena in datum—brez posebnih stroškov. Ta krasni medaljon se lahko pritrdi na vrata CHRISTMAS FRIGIDAIRE ali pa se ga da posebej v krasnem zavoju.

CHRISTMAS FRIGIDAIRE je že razstavljen v naših prostorih—obiščite nas še danes—predno se prične božični naval. Dovolite, da vam razložimo posebne cene in pogoje za Božič—nato pa se lahko pogovorimo za dovoz in inštalacijo ledenice na božični večer.

Poseben popust se dovoli za božične praznike. Prvo vplačilo na ledenico, ki se jo kupi za božične praznike, je plačljivo 1. aprila, 1935.

Delavci Fisher Body tovarne so deležni posebnega popusta na nakupu električne ledenice.

Mandel Hardware

15704 Waterloo Road KEnmore 1282

Odprto ob večerih

4-850

Guest Reporter

Joe Jarc, one-time Sports Editor in the neighborhood papers, covered the Comrade Dance two Saturdays ago, and in true journalistic fashion brought in the copy too late for last week's issue. So it's printed a week late.

Do you think the Glenville coach's measure of discipline in the recent football varsity's "rebellion" was too severe?

BERTHA OLMER, 3475 East 175 street: "I think the penalty was much too much."

FRANK GROZINC, 1379 East 96 street: "I believe the coach was absolutely right. Glenville players would not have been the first to have practiced on a rainy day."

EMILY BARTHO, 6078 Harvard avenue: "I did not follow the whole of the story, but as much as I could gather, I believe the players could have been excused for the day, if one took in consideration the condition of the field and the rainy weather which prevailed."

EDWARD SOMRAK, 8032 Bellevue avenue: "I admired the coach when he ordered the first team off the field, for players must obey the orders of the coach regardless of what kind they may be."

VICTOR KOLMAN, 1351 East 23 street: "To me it seems as if the coach was not getting the proper harmony from his players, otherwise he would not have had to rely on such a severe measure."

‡ ‡ ‡

Betty Bogatay, 6104 St. Clair avenue reporting from the Soc. singing society "Zarja" entertainment held on Thanksgiving Day, at the St. Clair National Home:

"What is your opinion of the Sales Tax; how do you think it will affect the people?"

FRANK GERBEC, of Girard: "The Sales Tax is no good. A steep Income Tax on salaries over five thousand dollars a year and also a high tax on inheritance should replace the Sales Tax."

JOE SIRCEL: "I haven't thought on the subject much. The Sales Tax is to get the working people's money; of course they need all those little things which are taxed."

V. J. GRILL: "It's a tax on consumption. It affects primarily the working man, because it's a tax on their entire income."

FRANK BARBIC, Jr.: "The Sales Tax is a tax on the consumer. It will only retract from the consumer's buying power. The consumer happens to be 'John Public' or the working man."

EMILY ZARE, of Youngstown: "I haven't thought of it much; but I don't think it is any good. Everything is over-taxed as it is."

VINCENT JERMAN: "It is necessary. They need the money to operate the government. They don't want to tax the rich, so they must tax the poor, the money must come from somewhere."

OTTO TEKAUTZ: "It's the most outrageous tax that could be levied on the people. It will reduce purchasing power and retard our recovery."

RUDY LISCH: "My opinion in brief is this; all sales taxes are harmful to the working class; they help politicians to create jobs for their own personal means."

Pioneers Fete I L Ball Champions

Banquet Honoring Grdina-Pioneer Indoor Monarchs To Be Held At Croatian Nat'l Home.

The Pioneer baseball banquet, in honor of the Grdina-Pioneer Baseball squad, which won the Inter - Lodge indoor crown for the past season, will be held at the Croatian Nat'l Home, tonight at 8 o'clock.

Among the celebrities scheduled to appear are: Hienie Martin, Pres. of the Inter-Lodge League, Johnny Badovinac, Mr. Horvath, Mr. Butkovic, supreme officers of the C. F. U. and William Boyd, state representative and vice president of the C. F. U.

Dr. Anthony Garbas, who has presented trophies to Inter-Lodge champions for the past two years, will present the Pioneers with the spoils of the last campaign.

After the banquet there will be dancing. Tickets for the affair are 60 cents a person. Proceeds will go towards the purchase of jackets for the team.

Girls At N D

Theodora Ussai, Slovene girl employed by the Italian consulate in Cleveland was the guest of honor at the Italian Women's club of Notre Dame College last week— Miss Ussai was formerly a student at the Vienna University— Louise Vidmar, 10721 Wadsworth avenue, Garfield Heights had charge of the annual Thanksgiving dinner given by the student council last Wednesday noon.

I. L. DAY JAN 12

PROCEEDS OF NEWS' MON. FIGHT SHOW TO CHEER POOR CHILDREN

Ed Bang Has Arranged Card With Battles Between National Limelight Fighters; Barney Ross Defends Title in Main Bout; Risko, Pirrone on Card

The Cleveland News Christmas Fund boxing show to be stoged Monday night, Dec. 10 at the Public Auditorium will give Cleveland the outstanding fistic treat of the year. Matchmaker Ed. Bang has lined up an attractive card. Intermingled with the nationally known out-of-towners are local youths battling for a chance to advance.

In the feature bout of the card, Barney Ross will defend his junior welterweight title against Bobby Pacho, over the twelve round route. The two met once before with Ross carrying away a very dubious decision over the young Mexican. Ross is considered one of the classiest leather pushers in the country.

Paul Pirrone, local slugger in the national limelight because of his fifteen consecutive wins, will oppose Lou Harper in a return bout. Their initial bout, with Pirrone declared the winner, created a riot with Pirrone being escorted to his dressing room by police. A victory for Pirrone will net him a crack against Teddy Yarosz at New York for the 160 lb. title.

NEWS FIGHT BILL

Carmen Barth vs Geo. Baratko
Bud Baer vs Mickey McGoorty
Jimmy Vaughn vs Jackie Sharkey
John Risko vs Patsy Perroni
Paul Pirrone vs Lou Harper
Barney Ross vs Bobby Pacho
(Title bout)

Patsy Perroni and Johnny Risko will meet in a heavyweight ten round argument. In the last two meetings Patsy carried away the decisions. This one will decide the Ohio heavy title.

As in the past proceeds will be devoted to bringing a little cheer to the kiddies of Cleveland's poor families. A worthy cause, if there ever was one.

Ducats can be obtained at the Public Auditorium or the Classified Advertising counter at The News.

Places to Go

TONIGHT

Pioneer Banquet in honor of their Inter-Lodge Indoor ball champs, at Croatian National Home.

Hi-Steppers Dance at St. Clair Nat'l Home, upper hall. "Shang" Jenkins' 10-Piece Radio Band.

Election Party of the Strugglers, SNPJ lodge. Meeting and election of officers first, then all-night dancing. Workmen's Home, Waterloo road.

TOMORROW

Dance and Card Party of lodge "Cvetoci Noble," SNPJ at Intihar"s, Euclid.

TUESDAY, DEC. 11

Lecture by Anthony J. Klancar, "Ivan Cankar, Novelist of the Disinherited" at St, Clair-55th Library, 7:30 p. m.

FRIDAY, DEC. 14

Dance of Unemployed Club at St. Clair National Home.

Yugo Artists Open Exhibit Tomorrow

St. Clair Nat'l Home Studio Will Be Open For One-Week Show Of Nine Artists

By A Club Member

One of the most important events of the season in the Cleveland Yugoslav colony is the art exhibit of the American-born Yugoslav artists which is being held in their studios in the National Home, St. Clair avenue, during the week starting tomorrow. According to the artists, it will be the first exhibit of its kind in Cleveland and possibly in the United States.

About 200 pieces will be exhibited, representing practically all the departments of the graphic and pictorial arts, as well as handicraft and sculpture.

Artists who will exhibit are: Frank T. Suhadolnik, who specializes in portraiture; Mrs. Olga Mesnar, graduate of the Cleveland School of Art, who has won prizes in landscapes and commercial painting; Mrs. Johanna F. Mally who is noted for her still life painting and design as applied to handicraft sewing; Joseph Opalek, School of Art graduate and commercial artist who has displayed at the Cleveland May Show.

Frank Janezic who while attending the Cleveland School of Art won several awards in advertising art and more recently has exhibited at the May Show; Mildred Kogoy, graduate of School of Art and WR School of Education, and George Voinovich, graduate of Architecture, Carnegie Institute of Technology, who has received several honorable mentions in the Ecole De Beaux Arts national architectural competitions.

The Cleveland Club of Yugoslav Artists was organized last winter and at present has nine members. Its purposes are to promote mutual acquaintance and interests; to hold exhibitions of the work of members; to encourage others in the field of art, and to awaken an art consciousness among hte Yugoslavs of Cleveland.

St. Josephs Upset Clairwoods In First

St. Josephs 33, Clairwoods 22
Spartans 39, Commodores 11
Serbians 31, Pioneers 18
Socas 32, Brooklyn Slov. 25.

Wed. night's cage bill at the St. Clair Bath provided the near 500 attendance with two upsets, the Clairwoods, hot SDZ title hopes, bowed to the St. Josephs in one while the Socas outpointed the Brooklyn Slovenes through the work of a newcomer in the other. "Yash" Biaglow was the defensive star for the K. S. K. J.'ers, breaking up numerous opponent plays and getting the tip-off consistently. Joe Debenak supplied the needed scoring punch with five double deckers and one charity toss. Joe Yenc, towering but slow footed Clairwood center, tossed in nine points.

Magyar, a newcomer with the Socas, a slim rangy fellow with Joe Lopchick's style of shooting, scored seventeen points on 8 baskets and one foul to lead the triumph over the Brooklyn Slovenes. Godek of the losers also shone with 13 markers.

Lunder and Golobic led the Spartan romp over the Commodores while Pavicich hung up 13 points in a "Not-to easy" Serbian win over the Pioneers.

I. L. FIGURES

SERBIANS	3	0	1000
ST. JOSEPHS	3	1	750
CLAIRWOODS	3	1	750
SPARTANS	2	1	667
EASTERN STARS	2	1	667
PIONEERS	1	2	334
SOCAS	1	2	334
PROGRESSIVES	1	2	334
COMMODORES	0	3	000
BROOKLYN SLOV.	0	3	000

‡ ‡ ‡

Next Week's Schedule

DECEMBER 12—
Eastern Stars vs Progressives
W. W. Serbians vs Socas
Brooklyn Slovenes vs Commodores
Spartans vs Pioneers
St. Josephs, Clairwoods Bye

First game at 6:45; St. Clair Bath-House.

Croation Grid Star Has Bright Future

Villanova Comet Has Two More Years Of Grid Warfare Ahead; Honor Man In Prep Medical Course

The most promising Yugoslav football player, a coming hero of tomorrow's immortals—referring to Charles Leonard Mahovlich, sophomore half back on the Villanova College football team coached by Harry Stuheldreher, one of Knute Rockne's memorable Four Horsemen.

This 19 year old gridiron comet, gave one of the most brilliant ball carrying exhibitions seen in New York this season in a game against Manhattan College. After Villanova had been held scoreless for 30 minutes, it came back and tallied the startling total of 27 points in 8 minutes with Mahovlich downing the pigskin in the end zone on two occasions with runs of 72 and 40 yards respectively.

Despite the interference of his football activities, he is no slouch in the pre-medical course he is taking up. Among the 120 freshmen taking the course last year, he ranked a close second.

Mahovlich was a wow even in his high school days: he played four years of iron man football at Charleroi High; kicked a field goal from a difficult angle in the dying minutes of one game to put his team ahead; was picked on the All Western Pennsylvania team in 1931 and 1932 and an All Section team member in '30, '31 and '32.

He was born of Croatian parents at Monesseu, Pa. in 1915. He is six feet in height and weighs 175 pounds.

In a letter to the editors he stated that he would be very glad to correspond with the younger Yugoslav men and women of Cleveland. His address: Charles Mahovlich, Villanova College, Villanova, Pa.

Free Bowling

The proprietor of the St. Clair Eddy Bowling Alleys announced last week that he is offering the use of his alleys for a period of two hours, free of charge, to all former members of the Inter-Lodge Bowling league. Bowling will get under way Sunday at 2 p. m.

I. L. Cage Congress

The Inter-Lodge basketball league will hold its next meeting Monday, December 17 at the St. Clair Bath House...

Street Corner Gossip

Whitey "Smiles" Doljack, ace of last season's Girls Class B champions, the Kennick Councils, plays with the Blepp Coombs five— In her spare time, she also manages to coach the St. John's parochial school girls' team— Jean Simms has signed to play with the Fisher Girls in Class A— Miller Munjas, quarterback for the Pitt Panthers, answers to the name of "Muddy"— Mike Nicksick, of the same eleven, is called "Slant Nose"—

Vito Kubilus, center for I. L. W. W. Serbians, plays guard for the Ohio College of Chiropody— he scored fourteen points, last Friday in the college's win of 41 to 24 over the Toledo St. Johns— Kubilus will probably be lost to the Serbians until the first of the year— The Clair-Doans repose in 14th place in the News Traveling Bowling League set-up— sixteen teams make up the circuit—

Frank Doljack was one of eighteen American League batsmen to hit safely four times in four attempts at the plate in a single game, last season— Iggy Blazinski, with six counters, led the Chase Brass cage crew to a 29 to 15 win over the South Euclid Merchants, at the St. Clair Center, last Sat.— Charley Lausche was lead-off man for the Waldorf G. B. bowling outfit as they rang up a 3,229 pin score in the Golden Gloves bowling elimination series, Sat., at the Erie Alleys—

Walter "Spaulding" Okonski, Eastern Star cage light, scored six points for the Fenn College Grads as they lost to the varsity 38 to 30, Sat.— It is probable that the most nimble fingers of any football player in the country belong to Mike "Mitchell" Frankovich of U. C. L. A.— He is an accomplished sleight-of-hand performer, and may decide to go on the stage— George Melinkovich of Notre Dame says playing football is not as hard as riding the wild horses he used to lasso on his father's ranch in Tooele, Utah—

Malensek scored two touchdowns for Ignatius Lights in their game with Lady of Angels parochial team— Ogrinc played in the annual Ignatius Greek-French game which this year ended in a scoreless tie—

A CFU basketball championship of Cleveland will be staged in the near future. The teams to participate are the Pioneers of the Interlodge and the Strivers from Collinwood—

Eddie Simms is to meet Hans Birkie in the feature bout of the Canton Christmas Coal Fund Show, Wed., December 12— Eddie met the German heavy last year and lost a close decision— Frankie Simms will meet Jim Townsend, in another heavy go, on the same card— A game between the Ohio University freshmen basketball team and the W. W. Serbians of the Inter-Lodge league is pending— Lalich and Malokas are two of the Ohio U. freshmen team members.

Frank Simms K. O.'ed Chet Reynor in three rounds at Ypsilanti, Thursday night.

Second Library Talk Dec. 11 On Cankar

Anthony J. Klancar's Lecture Tuesday Will Be On "Ivan Cankar, Novelist Of The Disinherited."

The second of a series of four lectures on modern Slovene authors at the St. Clair-East 55 branch library will be given Tuesday, December 11 in the Library auditorium by Anthony J. Klancar, Illinois B. Sc. Time is 7:30 p. m.

The lecture will be "Ivan Cankar, Novelist of the Disinherited.' It should prove to be the most popular of all four lectures, since Cankar is the most widely known Slovene writer, having been translated into practically every living language, including the Japanese.

Anthony Klancar is well versed in Cankar. He has devoted months of study to his writings. His short stories translated from Slovene have appeared in many widely read periodicals. Klancar also translated Cankar's farce "Scandal in the Valley of St. Florian" which was produced last year by the Clairwoods.

Tuesday's lecture will be the last before the holidays. The following two will be given after the New Year.

Four-Letterman --- Can't Miss

In filling a tackle position on the Yugoslav All American football team selection, the unanimous choice is Joseph Stydahar, giant 6 feet 4 inch linesman for the University of West Virginia, who, only in his junior year and already in his second year on the varsity, has been prominently mentioned on All American teams and on Andy Kerr's All Eastern squad because of his sensational playing this season.

Against Duquesne he blocked a kick and recovered for a touchdown, W. Va. winning 7 to 0, administering one of two defeats the Joe Bach coached team has suffered this year. He also blocked kicks in the W. Va. Wesleyan, Washington and Lee and Temple U. games.

He has been regular center for the W. Va. basketball team during the last two years; was selected as All Conference center last year, and led the conference in scoring. Pitt Carnegie Tech, Bucknell, Temple and Georgetown make up the conference. He stands a good chance of snaring All American center honors in the next campaign. Aside from football and basketball, he specializes as a weight man in track and is a letter man on the baseball team.

Stydahar prepped at Shineston W. Va., his home location. In his junior year on the varsity, he was picked All West Virginia tackle, following it up with a second choice fullback selection the following year.

Plan Yugo-English Dictionary Project

Anglo-American Yugoslav Club of Belgrade Holds Meetings For Publishing Much-Needed Work

The first Yugoslav-English dictionary may soon be published in Belgrade, according to reports of the Belgrade Anglo-American Club which has held two meetings recently to plan the project.

Need for such a dictionary has been felt for a long time. The present plans for publishing the work evolve from the aim of Dr. Dragutin Subotic, reader of Serbo-Croat at King's College, London, to provide a standard dictionary.

Reserve Activities

Viola Gusdanovic, 10023 Westchester avenue, was in charge of the meeting of the Present-Day Club of Flora Stone Mather College Wednesday afternoon.

Helen Levstik was chairman of the committee sponsoring a YWCA party last week at the School of Education, Western Reserve U.

Mass Meeting

A mass meeting in protest of Fascism abroad and its inroads into American society will be held tomorrow afternoon at four o'clock, in Metal Trades Hall. Speakers will be Julius Deutsch, Austrian victim of fascism; L. B. Straube, editor of the Chicago Federation of Labor; Dubinsky, union leader; Leo Krzycki, union organizer and Dan Moley, president Cleveland Federation of Labor.

New Officers

The East End Welfare Club announces new officers elected last week. They are: Mrs. Smrekar, president; Mrs. Tomle, vice-president; Mrs. Gregoric, treasurer, and Miss Rose Kasel, secretary. Hereafter the club will be called "The East End Social Club." Information about its activities will be furnished by Mrs. Smrekar, Kenmore 0413-R.

Story Winners

Frank Kuret won first prize in the short-story contest conducted by the Holy Name Society of St. Vitus it will be announced in H. N News which will be released tomorrow. The story will appear in the N. H. paper.

Math Mlinar was second prize winner and John Modic third-prize selection.

Gives First Aid

The St. Clair Bath House Life-Saving Class will be on hand every night at the St. Clair Bath House to give first aid to any swimmer, basketball player or gymnast who may suffer injury there. The Interlodge league players will also benefit from this service, which will be free.

With the Brides

Thanksgiving Day was the date of the marriage of Miss Mary Knaus, daughter of Mrs. Marion Knaus, 3916 St. Clair avenue to Frank Glowacki. The couple have made their home at 678 East 130 street.

Miss Alice Pucelj, 15705 Holmes avenue, chose Thanksgiving for her marriage to Ambrose Klienhenz. The marriage ceremony was performed at St. Mary's church, Holmes avenue.

Goodrich Classes

Goodrich Settlement House, 1420 East 31 street, announces several classes for young people.

Business English will be offered older boys and girls on Monday, Wednesday and Thursday from 1 to 3 p. m. Mrs. Helen Root will teach

Girls from 15 to 17 years are invited to register for a dressmaking class, Wednesdays from 7 to 9 p. m. under Mrs. Helen Root.

A story-telling class for older girls will meet at 2:30 p. m. on Wednesdays. Miss S. E. Barry is the volunteer of the class.

The newly organized Senior Girls' Chorus will meet Mondays at 8:30 p. m. to work on music for the Christmas program, Miss Margaret Harold, director of music, announced.

Compiles Poems

Anthony Klancar, Slovene translator who lectured at the St. Clair branch Library Tuesday, has compiled and edited a volume of poems by France Preseren, Slovene poet. The volume which is now being prepared for use of the St. Clair Branch Library includes all Preseren poems which have been translated into English.

The volume will be called "An Anthology of France Preseren's Poetry in English Translation." Klancar plans to edit similar books of other Slovene poets.

Gay Way...

—To correct the impression that it was a linotype operator of "Enakopravnost" who was arrested Thanksgiving eve at the St. Clair Nat'l Home, be it stated that the person arrested has no connections with this paper— Mr. and Mrs. Anton Mihelcic, 423 East 153 street have a baby boy— Marion Candon is listed for three-month course at Cleveland Clinic— she started last Saturday—

Doc Garbas, Joe Modic, Math Keljon, Rudy Nadbath, Mike Kolar, John Tercek, John Oblak were some we saw at the Carroll-WR game Thanksgiving morning— of course Leo Arbeznik and Steve Guley were there too, fighting hard for the Blue and Gold of Carroll— Ernest Ogrinc is completing a two-tube short wave set— he has already built two sets and both worked— "Little Joe" Tercek, who sings with Ed Guenther's orchestra on WJAY Sunday afternoons, is a Western Union messenger boy the other six days of the week— he lives at 15621 Holmes avenue—

Frank Anzlovar and Rudy Kunak were among entertainers at the Ignatius Hi "family night" last week in the school gym— add new young people who have joined the Slovene Library: William Zivoder, Joe Modic, John Pristov— how about some more "young blood"— and today's quotation from a neighborhood miss: "If this would be leap year, I'd have a wedding ring on my finger"—

Here's an interesting fact told by a Notre Dame graduate: Anyone who was kicked out of the South Bend college before his junior year made good in the world—

Love
Is a worm
Waiting for
Some luckless sparrow

Remember When?

Doc Garbas was an iceman, a Carroll football player and an editor of the "Nova Doba" and "Cleveland Journal"— Inter-Frat girls packed the Bath House for their weekly game— the "Cleveland Journal" made journalistic history by having a fight extra before the Nat'l home a minute after the final knockout— a skating rink was promised by our councilman at the foot of East 62 street— and you could buy cigarets and cosmetics without paying for inch-square tax stamps—

Pioneers are holding their second annual Christmas party on Saturday, December 22 at the Croatian National Home— next Community show at St. Clair Bath House will be held December 20—

Repeat Opera?

Requests from many quarters that the Independent "Zarja" repeat the opera "Il Trovatore" given last month at the St. Clair Home, has prompted the club to make inquiries if response would be big enough to warrant it.

There are about $500 expenses with the production, so at least 600 tickets must be sold before the club will repeat the opera. Anyone willing to underwrite some of the tickets may get in touch with Zarja's secretary, Frank Bradach, 1127 East 66 street or report to the "Enakopravnost."

"U" Club Planning "Little Theatre"

Cleveland Yugoslav Club Starts Work On Project Which Will Fill Much-Needed Gap In Community

A Little Theatre movement has been started by the Cleveland Yugoslav University Club, it was announced after the club's meeting this week. Final details will be worked out in a week, according to Dr. James W. Mally, president of the club.

A small theatre will be equipped with a modern stage and scenery with the cooperation of the Cleveland Club of Yugoslav Artists. It is planned to have the theatre seat about 300. Members of the "Little Theatre" will not have to be members of the University Club.

"Hi" Steppers Dance
SATURDAY, DECEMBER 8th, 1934
Upper Hall Slov. Nat'l Home, 6417 St. Clair Ave.
Music by Shang Jenkins and his 10 Piece Orchestra
Dancing from 8 p. m. till??—Refreshments—Admission 30c

BEROS STUDIO
(For Fine Photographs)
We Take Particular Interest in Making of Every Picture; that's why you will of course choose BEROS STUDIO, for All Your Photographic Needs; to Insure Lasting Satisfaction.
6122 ST. CLAIR AVE. Tel.: Endicott 0670